

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoE/84/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614206088
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5614206088.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti o maloleté deti Z.: M., nar. XX. XX. XXXX, Q., nar. XX. XX. XXXX a D., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, deti rodičov - matky: Ing. J. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. R., C. č. XXX/X, a otca: Ing. N. Z., nar. 26. XX. XXXX, bytom W. I., R. č. XXX/X, o výkon rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi, o odvolaní otca maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Em/1/2014-34 zo dňa 05. augusta 2014, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 9Em/1/2014-34 zo dňa 05. 08. 2014, vydaným súdnou tajomníčkou, ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti: M. Z., nar. XX. XX. XXXX, Q. Z., nar. XX. XX. XXXX a D. Z., nar. XX. XX. XXXX, na zastupovanie maloletých detí v konaní o výkon rozhodnutia rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 8C/145/2009, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/466/2013-571 zo dňa 30. 05. 2014, v ktorom bol upravený styk otca s maloletými deťmi.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 07. 07. 2014 sa otec maloletých detí domáhal výkonu rozhodnutia, ktorým bolo upravené jeho stretávanie s maloletými deťmi. Súčasne požiadal, aby za kolízneho opatrovníka bol deťom ustanovený úrad práce, sociálnych vecí a rodiny mimo okresu Liptovský Mikuláš.

Pôsobnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako kolízneho opatrovníka vyplýva z ust. § 73 ods. 2 písm. b/ bodu 2 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny postupuje pri výkone svojich právomocí rešpektujúc právnu úpravu, najlepší záujem dieťaťa a jeho blaho. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je štátnym orgánom, oprávnenia a povinnosti má regulované zákonom, pričom aj jeho miestna príslušnosť je presne stanovená právnou úpravou. Podľa § 90 ods. 4 písm. a/ zákona č. 305/2005 Z. z. miestna príslušnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa spravuje sídlom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého obvode má dieťa obvyklý pobyt.

V súlade s citovaným ustanovením zákona súd ustanovil za kolízneho opatrovníka maloletých detí Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Nebolo možné prihliadať na žiadosť otca maloletých detí, aby bol maloletým deťom ustanovený za opatrovníka úrad práce, sociálnych vecí a rodiny mimo okres Liptovský Mikuláš, nakoľko určujúcim kritériom miestnej príslušnosti úradu práce je miesto obvyklého pobytu maloletých detí. Úrad práce, v obvode ktorého majú deti obvyklý pobyt, môže najúčinnnejšie realizovať svoju pôsobnosť ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí, najmä z pohľadu reálnej dostupnosti mal. detí, či okamžitého prešetrovania pomerov v mieste bydliska. Tvrdenia otca o jeho diskriminácii z dôvodu pohlavia, o zaujatosti voči jeho osobe a znemožnenia práv maloletých detí prežívať plnohodnotne citový vzťah k nemu ako k otcovi, neboli žiadnym spôsobom preukázané.

Súd v odôvodnení zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 3CoE/32/2011-19 zo dňa 09. 11. 2011, ktorý krajský súd rozhodol o napadnutom uznesení okresného súdu o ustanovení kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš maloletým deťom Z..

Proti tomuto uzneseniu podal otec maloletých detí odvolanie, na základe ktorého žiadal, aby za kolízneho opatrovníka mal. detí bol ustanovený úrad práce, sociálnych vecí a rodiny mimo okres Liptovský Mikuláš. V odôvodnení uviedol, že má za to, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš nie je vhodným a spôsobilým na zastupovanie jeho maloletých detí, nakoľko jeho konanie dlhodobo nesmeruje k ochrane práv maloletých detí, ale skôr k ochrane práv matky.

Kolízny opatrovník dlhodobo vykonáva kroky a odsúhlasuje postupy matky, ktoré smerujú k znemožňovaniu práv jeho maloletých detí stretávať sa s ním ako ich otcom a plnohodnotne rozvíjať citové väzby mal. detí k nemu. Zo strany kolízneho opatrovníka dlhodobo dochádza k prehliadaniu až ignorovaniu skutočných problémov a k neprimeranému zasahovaniu do vzťahu medzi rodičmi, keď zvyhodňuje a akceptuje ako rodiča len matku, pričom dlhodobo z jeho strany dochádza k popieraniam jeho rodičovských práv, ako aj k diskriminácii z dôvodu pohlavia a zrejme je aj jeho zaujatosť voči nemu. Poukázal tiež na skutočnosť, že pracovníčkami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš bol v máji 2012 spracovaný návrh na vydanie predbežného opatrenia, pričom ako dôvod uviedli, že má týrať svoje mal. deti. Opakovane žiadal kolízneho opatrovníka o vykonanie pohovoru s matkou maloletých detí, nakoľko jej správanie nie je spoločensky prípustné a neprospieva zdravému psychickému vývinu maloletých detí, tento však doteraz vykonaný nebol. Kolízny opatrovník nevykonáva svoje povinnosti uložené mu zákonom a nemá záujem vypočuť aj jeho názor a oboznámiť sa s dôkazmi, ktoré má zabezpečené. Uviedol, že ustanovenie kolízneho opatrovníka iného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého obvode nemá dieťa obvyklý pobyt, a na ktorý nemá matka žiadnu väzbu, je v danom prípade najvhodnejším riešením, pretože takýto úrad bude chrániť a presadzovať práva detí. Zastáva názor, že súdom ustanovený kolízny opatrovník nebude konať v súlade so záujmami maloletých detí, čím bude dochádzať k nerešpektovaniu ich práv, pričom uvedené konanie je v rozpore s Dohovorom o právach dieťaťa.

Matka maloletých detí ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadřili.

Zákonná sudkyňa Okresného súdu Liptovský Mikuláš v danej veci podľa § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) predložila vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline s tým, že odvolaniu otca maloletých detí proti uzneseniu o ustanovení kolízneho opatrovníka nemieni vyhovieť z dôvodu, že sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením, najmä, že určujúcim kritériom miestnej príslušnosti úradu práce je miesto obvyklého pobytu mal. detí. Úrad práce, v obvode ktorého majú deti obvyklý pobyt, môže najúčinnejšie realizovať svoju pôsobnosť ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí. Tvrdenia otca o jeho diskriminácii z dôvodu pohlavia, o zaujatosti voči jeho osobe a znemožnenia práv mal. detí prežívať plnohodnotne citový vzťah k nemu ako k otcovi, neboli žiadnym spôsobom preukázané. Pravidlá pre určenie kolízneho opatrovníka, ktorý má zastupovať mal. deti podľa § 31 Zákona o rodine nie je možné meniť alebo sa od nich odchyľovať len na základe nespokojnosti jedného z účastníkov, jeho subjektívnych pocitov či názorov. Kolízny opatrovník vystupuje ako zástupca mal. detí a jeho kroky majú smerovať k dosiahnutiu rozhodnutia, ktoré je najpriaznivejšie pre deti. Nemôže mať povinnosť poskytovať pomoc inému účastníkovi konania. Poukázala tiež na to, že oprávnený opakovane nesúhlasil s ustanovením kolízneho opatrovníka (vec Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7Em/1/2014 (správne malo byť uvedené 7Em/1/2012, pozn. odvolacieho súdu), Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoE/74/2012) a súd sa s tým vysporiadal už v odôvodnení uznesenia o ustanovení opatrovníka.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie napadnuté odvolaním v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu a nakoľko okresný súd svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2, § 169 ods. 1 O. s. p., odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza, že je nepochybné, že vzhľadom na charakter konania akým konanie o výkon rozhodnutia na úpravu styku rodiča s maloletým

dieťaťom je, nemôže maloleté dieťa zastupovať žiaden z rodičov pre rozpor ich záujmov (v danom prípade snaha otca o realizáciu súdom upraveného stretávania sa s mal. dieťaťom a tvrdené zamedzovanie stretávania sa otca s mal. dieťaťom zo strany matky, t. j. protichodný záujem rodičov mal. dieťaťa ako jeho zákonných zástupcov vo vzťahu k právu dieťaťa udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi a najlepší záujem dieťaťa). Okresný súd preto správne postupoval, keď maloletým deťom v zmysle ust. § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) a § 73 ods. 2 písm. b) bodu 2, § 90 ods. 4 písm. a/ zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) ustanovil kolízneho opatrovníka, a to miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku otca, že zo strany kolízneho opatrovníka dochádza k popieraniam jeho rodičovských práv a k diskriminácii z dôvodu pohlavia, pričom kolízny opatrovník vykonáva kroky, ktoré smerujú k znemožňovaniu práv jeho maloletých detí stretávať sa s ním ako s otcom a ako rodiča akceptuje len matku mal. detí, túto nemal odvolací súd za preukázanú. Podľa názoru odvolacieho súdu ide o subjektívny pocit otca maloletých detí prameniacy z jeho nespokojnosti s postupom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a vývinom udalostí ohľadom ním podaného návrhu na výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletými deťmi. Odvolací súd, rovnako ako zákonná sudkyňa okresného súdu vo vyjadrení k odvolaniu, uvádza, že pravidlá pre určenie kolízneho opatrovníka, ktorý má zastupovať maloleté deti v zmysle § 31 Zákona o rodine a § 73 ods. 2 písm. b) bodu 2, § 90 ods. 4 písm. a/ zákona č. 305/2005 Z. z. nie je možné meniť alebo sa od nich odchyľovať len z dôvodu nespokojnosti niektorého z účastníkov konania. Kolízny opatrovník vystupuje v konaní výlučne ako zástupca maloletých detí a v ich záujme a nie ako pomoc či podpora iných účastníkov konania. Úlohou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately nie je napomáhať, nadržovať ktorémukoľvek z rodičov, ale postupovať výlučne v záujme mal. detí, chrániť ich práva a právom chránené záujmy v konaní pred súdom vo veci samej týkajúcej sa starostlivosti súdu o maloletých, t. j. mať na zreteli potreby dieťaťa rešpektujúce jeho individualitu a jedinečnosť, zohľadňujúce v akej životnej situácii sa nachádza, v akých podmienkach žije. Samotná skutočnosť, že kolízny opatrovník túto svoju činnosť vykonáva odlišne s predstavami niektorého z účastníkov konania sama osebe neznamena, že ju vykonáva v rozpore so svojimi povinnosťami vyplývajúcimi zo zákona a v rozpore so záujmami mal. detí, ktoré sú pri plnení jeho úloh prvoradé. V tejto súvislosti odvolací súd, rovnako ako v minulosti, poukazuje na to, že práve úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý bol v kontakte s mal. deťmi a ich rodičmi a pozná situáciu v rodine, má najlepšie predpoklady kvalifikovane, so znalosťou veci zastat' si svoju funkciu a presadzovať a chrániť práva a oprávnené záujmy mal. detí.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.